

STIMULEER INTERACTIE OVER VAKINHOUD

Leren doe je samen

In ieder leerproces speelt interactie een cruciale rol, omdat kennis niet iets vaststaands is, maar iets wat je samen creëert. Leerlingen leren van en met elkaar en van en met hun leraren op basis van **betekenisonderhandeling**: beurtwisselingen tussen gesprekspartners die zij inzetten om nieuwe begrippen te verkennen, te interpreteren, af te bakenen of te verfijnen. Door betekenisonderhandeling kunnen leerders ook onderlinge begripsproblemen oplossen. Interactie en betekenisonderhandeling dragen daarmee zowel bij aan vakinhoudelijk leren als aan taalontwikkeling.

Leerzame interacties

Niet iedere interactie is echter per definitie leerzaam. Ten eerste is het belangrijk je bewust te zijn van bestaande **interactiepatronen** in je klas, bijvoorbeeld: Welke leerlingen nemen vaak de beurt en welke juist niet? In welke interactievormen voelen je leerlingen zich veilig? Als je zicht hebt op zulke patronen, kun je ze vervolgens op zo'n manier **bijsturen** dat ze ten goede komen aan het leren van *alle* leerlingen. Didactische strategieën die je kunt inzetten om leerrijke interacties over vakinhoud te stimuleren, zijn bijvoorbeeld het bieden van voldoende **voorbereidingstijd**, het stellen van **open vragen**, het aanzetten tot interacties op verschillende cognitieve niveaus (beschrijven, analyseren, evalueren, etc.) of leerlingen vragen hun denk- en redeneerstappen te verwoorden.

Hoe doe je dat dan, interactie stimuleren? Bijvoorbeeld:

Wissel klassikale gesprekken, groepswork en uitwisselingen in tweetallen gericht af

Stel verschillende typen vragen en vraag door; stimuleer leerlingen ook zelf vragen te stellen en naar elkaar te luisteren

Geef leerlingen altijd voldoende tijd om een reactie/antwoord te formuleren

Zorg voor gelijkwaardige inbreng van leerlingen in klasseninteracties, bijv. door beurten willekeurig te verdelen of te werken met verschillende rollen in groepswork

Bied leerlingen de gelegenheid om een interactieactiviteit in de doeltaal in groepjes voor te bereiden met gebruikmaking van een gedeelde thuistaal (dat kan het Nederlands zijn, maar ook een andere taal)

Verschillende interactievormen, verschillende voordelen

Het is ook belangrijk doelgericht te variëren in verschillende interactievormen. Een klassengesprek biedt bijvoorbeeld het voordeel dat het jou als leraar zicht biedt op wat leerlingen kunnen en begrijpen en wat nog niet. Werkvormen waarin leerlingen met elkaar in gesprek gaan, hebben dan weer als voordeel dat kinderen zich over het algemeen onder elkaar vrijer en veiliger voelen om de doeltaal te gebruiken en om fouten te maken.

Meer weten? Zie:

Beuning, C.G. van, Rutgers, D., & Graaff, R. de (2021).

CLIL in het basisonderwijs: Versterking van zaakvakdidactiek door focus op taal. Inhoudelijke

eindrapportage Kortlopend Praktijkonderzoek NRO (40.5.18500.028). Utrecht: Hogeschool Utrecht.

